

متن پرسش

سلام استاد وقتتون بخیر: این متن در کانال مطالب ویژه آمده: مذاکره مستقیم یا غیرمستقیم؛ چه فرقی دارد؟ <https://eitaa.com/matalebevijeh/۱۹۱۰۷> اولین سؤال این است که واقعا چه فرقی می‌کند که مذاکره مستقیم باشد یا غیرمستقیم؟ وقتی ترامپ به ایران نامه نوشت و دو مسیر پیش روی ایران گذاشت (جنگ یا مذاکره) هیچ وقت تصور نمی‌کرد ایران راه سوم را انتخاب کند. ترامپ به ظن خود تصور می‌کرد هر انتخابی که ایران داشته باشد به ضرر ایران تمام خواهد شد. اگر ایران مذاکره را می‌پذیرفت عملا گزاره ترس ایران تثبیت می‌شد و مناسبات منطقه ای و محور مقاومت نسبت به ایران تغییر می‌کرد و اگر ایران جنگ را انتخاب می‌کرد (هرچند جنگی شکل نمی‌گرفت) فشار افکار عمومی داخل ایران علیه حاکمیت افزایش پیدا می‌کرد و رویکرد فتنه داخلی با شدت بالاتر جلو می‌رفت. ایران هوشمندانه با طرح مسئله مذاکره غیرمستقیم هر دو ابزار را از دست آمریکایی‌ها گرفت تا هم بتواند ابزارهای قدرت نرم و سخت خود را حفظ کند، هم پیام داخلی و خارجی صادر کند که اهل گفت و گو است و هم روند سازمان دهی فتنه داخلی مبتنی بر القای فضای جنگی در داخل را خنثی کند. چرا ترامپ دروغ می‌گوید؟ ترامپ تصور نمی‌کرد ایران بتواند از زمین بازی طراحی شده آمریکا خارج شود و بازی جدیدی را طراحی کند. بسیاری از غرب گراهای داخلی هم از شرایط پیش آمده دچار این نگرانی شدند که تمام زور و تهدیدها نهایتا منجر به عقب‌نشینی آمریکایی‌ها شد و هیچ اقدامی در میدان صورت نگرفت. ترامپ در شرایط فعلی مجبور است برای حفظ ظاهر هم که شده تصویرسازی جدیدی در صحنه جهانی ایجاد کند که در آن تصویر ایران مجبور به پذیرش مذاکرات مستقیم شده است و قدرت آمریکایی‌ها علیه ایران جواب داده است! تحولات جدید نقض مواضع قبلی جمهوری اسلامی ایران است؟ اولاً باید توجه کرد مناقشات ایران و آمریکا اساسی است و مسائل بنیادین میان دو کشور وجود دارد اما در موضوعات و مصادیق مشخص همیشه در ادوار مختلف امکان گفت‌وگوهای غیر مستقیم وجود داشته است. دوما مبنای غیر مستقیم بودن مذاکرات نیز از همین مناقشات بنیادین نشات می‌گیرد و ایران با غیرمستقیم کردن مذاکرات یک پیام دیپلماتیک صادر کرد و نشان داد اعتمادی به آمریکایی‌ها وجود ندارد اما همچنان ایران اجازه نخواهد داد وجهه جهانی و داخلی ضد مذاکره از ایران ساخته شود. اساسا هدف آمریکایی‌ها از مذاکره خود مذاکره است. یعنی بنا نیست نتیجه مشخصی از مذاکرات حاصل شود و صرف این‌که نمایندگان دو کشور دور یک میز بنشینند می‌تواند برای آمریکایی‌ها یک برد دیپلماتیک تلقی شود. ایران در گام اول باید بتواند هدف آمریکایی‌ها از ضد مذاکره خواندن ایرانی‌ها را خنثی کند و پس از آن مشت آمریکایی‌ها را از

قصد و هدف‌شان برای شکل دادن یک میز مذاکره دوجانبه باز کند. سوما صحنه مذاکرات، برد جهانی و بین‌المللی خواهد داشت. مخاطب این دور از مذاکرات غیرمستقیم تمام جهان خواهند بود و ناظران جهانی بعد از مذاکرات می‌توانند قضاوت دقیقی از میزان قابل اعتماد بودن آمریکایی‌ها داشته باشند. اینجا آوردگاه مهمی برای دیپلمات‌های دو کشور خواهد بود. واقعیت صحنه بین الملل نیز حاکی از سرعت بسیار بالای تحولات و پیچیدگی بی‌نظیر شرایط پیش آمده است. در چنین شرایطی تفکر هوشمندانه و مدیریت راهبردی نیز باید مطابق با تحولات جدید اقدامات مبتکرانه و جدیدی را در پیش گیرد. حامد موفق بهروزی ^{۱۱}فارس نیوز جسارتاً نقدی دارم. در این متن گفته شده ایران با طرح مذاکره غیرمستقیم طرح هوشمندانه ای رو در نظر گرفته!! یعنی مذاکره رو تایید کرده! اصل مذاکره با ترامپ مورد تایید رهبری نیست. در قسمت سوما گفته ناظر صحنه مذاکرات جهانیان خواهند بود! بله همین که ما با باعث و بانی فجایع غزه در حال مذاکره باشیم بردی برای طرف مقابل هست. راه سوم ایده آل این نبود که مثل آقا جواب ترامپ داده نمی‌شد؟ مذاکره ای هم انجام نمی‌شد؟ اینکه آقا به خاطر اقتضائات به مثابه حضرت علی در ماجرای حکمیت تن به مذاکره داده اند علی رغم اینکه موکداً مذاکره را ممنوع کرده اند بحث دیگریست. نوشته اینجا آوردگاه مهمی برای دیپلمات‌های دو کشور خواهد بود! گویا ما تجربه اولمان است! ما که محضوری رهبری را نداریم چرا نباید جامعه را روشن کنیم که اصل مذاکره مورد تایید رهبری نیست؟ خودمان زمینه را فراهم نکردیم که همه خسارتها گردن رهبری انداخته شود؟!

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: به نظر می‌آید این نوع مواجهه با ادعای مذاکره مستقیم ترامپ، بدون نظر رهبر معظم انقلاب نباشد از آن جهت که سرلشکر محمد باقری می‌فرماید: «تدابیر رهبر انقلاب در پاسخ به نامه رئیس‌جمهور آمریکا بر این مبنا بود که ما آغازگر جنگ نیستیم؛ هرگونه تهدید را با تمام قوا پاسخ خواهیم داد؛ به دنبال آرامش در منطقه هستیم؛ در مسئله‌ای هسته‌ای به دنبال سلاح هسته‌ای نیستیم و نیازهای ملت خودمان را در هسته‌ای دنبال می‌کنیم؛ مذاکره مستقیم نخواهیم کرد، اما مذاکره غیرمستقیم ایرادی ندارد.» <https://eitaa.com/matalebevijeh/۱۹۱۱۳> با توجه به نکته فوق، جناب آقای دکتر خوش‌چشم در شبکه افق نکات خوبی را در دو زاویه مطرح نمودند که حکایت از آن دارد مذاکره غیر مستقیم، نوعی دیپلماسی فعال در مقابل دیپلماسی منفعلی است که ترامپ به دنبال آن بود و به گفته ایشان دیدگاه مهار ایران به بحث حل اختلاف تبدیل شد از آن جهت که خصوصیات ترامپ بیش از آن که دامن‌زدن به جنگ باشد، تهدید است و این نوع مواجهه به نحوی تهدید را تبدیل به نوعی تن‌دادن به مذاکره کرده است. <https://eitaa.com/matalebevijeh/۱۹۱۱۵> موفق باشید